

KYTS 7.4 BRUHASPATI RAKAAMAYATA - KRISHNA YAJURVEDA TAITTIRIYA SAMHITA PATHA

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyāṃ saptamakāṇḍē chaturthaḥ praśnaḥ -
satrakarmanirūpaṇaṃ

ō-nnamaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ,
śrī gurubhyō namaḥ □ ḥariḥ ōm □

bṛḥaspatīrakāmayata śranmē dēvā dadhīra-ngachChēya-mpurōdhāmiti sa ēta-
ñchaturvigṃśatirātra-māpaśya-ttamā-‘hāra-ttēnāyajata tatō vai tasmai śraddēvā
adādhatāgāchCha-tpurōdhāṃ ya ēvaṃ vidvāgṃśā-śchaturvigṃśatirātra-māsātē
śradēbhyō manuṣyā dadhatē gachChānti purōdhā-ñjyōtīrgaurāyuriti tryaḥā
bhāvantiyaṃ vāva jyōtīraṅtarīkṣa-ṅgaurasā-vāyú- [-vāyúḥ, imānēva] 1

-rimānēva lōkāṇabhyārōhantyaabhi pūrva-ntryaḥā bhāvantiyabhipūrvamēva sūvargaṃ
lōkaṃabhyārōhantyasātraṃ vā ēta-dyadāChandōmaṃ yachChāndōmā bhavanti tēnā
sātra-ndēvatā ēva prṣṭhairavā rundhatē paśūñChāndōmairōjō vai vīryā-mpṛṣṭhānī
paśavā-śChandōmā ojasvēva vīryē paśuṣu prati tiṣṭhanti bṛha-drathantārabhyāṃ
yantīyaṃ vāva rāthantāramasau bṛhadābhyāmēva [] 2

yantyathō anayōrēva prati tiṣṭhantiyētē vai yajñasyāmjasāyānī sruṭi tābhyāmēva
sūvargaṃ lōkaṃ yānti chaturvigṃśatirātrō bhāvati chaturvigṃśatirardhamāsā-
ssāṃvathsāra-ssāṃvathsāra-ssūvargō lōka-ssāṃvathsāra ēva sūvargē lōkē prati
tiṣṭhantiyathō chaturvigṃśatyakṣarā gāyatrī gāyatrī brāhmavarchāsa-ṅgāyatriyaiva
brāhmavarchāsamavā rundhatē ‘tirātrāvābhitō bhavatō brahmavarchāsasya
parīgrhītyai □ 3 □

(aśāvāyú - rābhyāmēva - pañchachatvārigṃśachcha) (a. 1)

yathā vai mānuṣyā ēva-ndēvā agrā āsa-ntē-‘kāmayantā-‘vārti-mpāpmānā-mmṛtyu-
māpaḥatyā daivīgṃ śagṃśadā-ṅgachChēmētī ta ēta-ñchaturvigṃśatirātra-māpaśya-
ntamā-‘hāra-ntēnāyajanta tatō vai tē-‘vārti-mpāpmānā-mmṛtyu-māpaḥatyā daivīgṃ
śagṃśadāmagachChaṇ. ya ēvaṃ vidvāgṃśā-śchaturvigṃśatirātra-māsātē-‘vārtimēva
pāpmānā-mapāhatyā śriyā-ṅgachChantī śrīrhi mānuṣyāsya [śrīrhi mānuṣyāsya, daivī
śagṃsa-jyōtī-] 4

daivī saṅṃsa-jjyōtī-ratirātrō bhāvati suvaṅgasyā lōkasyānūkhyātyai pṛṣṭhyā-ṣṣaḍaḥ
bhāvati ṣa-dvā ṛtavā-ssamvathsarasta-mmāsā ardhamāsā ṛtavāḥ pṛaviśyā daivīgṃ
saṅṃsadāmagachChañ. ya ēvaṃ vidvāgṃsā-śchaturvigṃsātirātramāsātē
samvathsaramēva pṛaviśyā vasyāsīgṃ saṅṃsadā-ṅgachChanti trayāstrayastrīgṃsā
āvastā-dbhavanti trayāstrayastrīgṃsāḥ paṛastā-ttrayastrīgṃsāirēvōbhayatō ‘varti-
mpāpmānāmapaḥatyā daivīgṃ saṅṃsadā-mmaddhyaṭō [saṅṃsadā-mmaddhyaṭaḥ,
gachChanti pṛṣṭhāṇi hi] 5

gachChanti pṛṣṭhāṇi hi daivī saṅṃsajjāmi vā ēta-tkūrvanti ya-ttrayāstrayastrīgṃsā
ānvañchō maddhyē-‘nīruktō bhavati tēnājāmyūrdhvāni pṛṣṭhāṇi bhavantiūrdhvā-
śChandōmā ubhābhyāgṃ rūpābhyāgṃ suvaṅgam lōkam yāntyasātram vā ēta-
dyadāChandōmam yachChandōmā bhavanti tēnā sātṛa-ndēvatā ēva pṛṣṭhairavā
rundhatē paśūñChandōmairōjō vai vīryā-mpṛṣṭhāṇi paśavā- [paśavāḥ, Chandōmā
ōjāsyēva] 6

-śChandōmā ōjāsyēva vīryē paśuṣu prati tiṣṭhanti trayāstrayastrīgṃsā āvastā-
dbhavanti trayāstrayastrīgṃsāḥ paṛastānmaddhyē pṛṣṭhānyurō vai trayastrīgṃsā ātmā
pṛṣṭhānyātmanā ēva ta-dyajāmānā-śśarmā nahyantē-‘nārtyai bṛha-drathantārabhyāṃ
yantīyam vāva rāthantāramasau bṛhadābhyāmēva yāntyathō ānayōrēva prati
tiṣṭhantiyētē vai yajñasyāmjasāyāni sṛtī tābhyāmēva [tābhyāmēva, suvaṅgam lōkam
yanti] 7

sūvaṅgam lōkam yanti parāmchō vā ētē sūvaṅgam lōkamābhyārōhanti yē pārāchīnāni
pṛṣṭhānyūpayanti pṛatyam ṣaḍaḥō bhāvati pṛtyavarūḍhyā athō pratiṣṭhityā
ubhayōrlōkayōrā ṛddhvō-ttiṣṭhanti trivṛtō-‘dhī trivṛtamupā yanti stōmānāgṃ
sampātyai prabhāvāyā jyōtīragṃniṣṭōmō bhāvatyayam vāva sa kṣayō-‘smādēva tēnā
kṣayānna yanti chaturvigṃsātirātrō bhāvati chatūrvigṃsātirardhamāsā-ssamvathsara-
ssamvathsara-ssūvaṅgō lōka-ssamvathsara ēva sūvaṅgē lōkē prati tiṣṭhantiyathō
chatūrvigṃsātyakṣarā gāyātrī gāyātrī brāhmavarchāsa-ṅgāyātrīyaiva
brāhmavarchāsamavā rundhatē ‘tirātrāvābhito bhavatō brahmavarchāsyā
paṛigrhītyai □ 8 □

**(maṇuśyāsyā - madhyaṭaḥ - paśava - stābhyāmēva - samvathsara -
śchaturvigṃsātiścha) (a. 2)**

rkṣā vā iyamālōmakā-‘sī-thsā-‘kāmayātauśadhībhi-rvanāspatībhiḥ pra jāyēyēti
saiṭāstrīgṃsātaḡṃ rātrīrapāsyā-ttatō vā iyamōśadhībhi-rvanāspatībhiḥ prajāyata yē
prajākāmāḥ paśukāmā-ssyusta ētā āsīrā-npraiva jāyantē prajāyā paśubhīriyam vā
ākṣuddhya-thsaiṭām vīrājāmapāsyā-ttāmātma-ndhītvā-‘nnādyāamavā ‘rundhausādhi- [-
‘rundhausādhiḥ, vanāspatī-nprajā-] 9

-rvanāspatī-nprajā-mpaśū-ntēnāvārdhataḥ sā jēmānā-mmahīmānā-magachChadya
ēvaṃ vidvāgṃsā ētā āsātē vīrājāmēvā-‘tma-ndhītvā-‘nnādyāamavā rundhatē

vardhantē prajayā paśubhirjēmānā-mmahimānā-ṅgachChantiḥ jyōtiratirātrō bhāvati suvargasyā lōkasyānūkhyātyai prṣṭhyā-ṣṣaḍaḥō bhāvati śa-dvā ṛtava-ṣṣaṭ prṣṭhāni prṣṭhairēvartūnaṅvā-rōhantyrṭubhi-ssamvathsara-ntē samvathsara ēva [] 10

prati tiṣṭhanti trayastrigṃsā-ttrāyastrigṃsamupā yanti yajñasya santātyā athō prajāpātirvai trāyastrigṃsaḥ prajāpātimēvā-”rābhantē pratiṣṭhityai triṇāvō bhāvati vijītyā ēkavigṃsō bhāvati pratiṣṭhityā athō ruchāmēvā-”tma-ndādhatē trivṛdāgniṣṭu-dbhāvati pāpmānāmēva tēna nirdāhantē-’thō tējō vai trivṛ-ttējā ēvā-”tma-ndādhatē pañchadaśa īndrastōmō bhāvatīndriya-mēvā-’vā [bhāvatīndriya-mēvā-’vā, rundhatē sapṭadaśō bhāvatyannādyasyā] 11

rundhatē sapṭadaśō bhāvatyannādyasyā vāruddhyā athō praiva tēnā jāyanta ēkavigṃsō bhāvati pratiṣṭhityā athō ruchāmēvā-”tma-ndādhatē chaturvigṃsō bhāvati atūrvigṃsatirardhamāsā-ssamvathsara-ssamvathsara-ssūvargō lōka-ssamvathsara ēva sūvargē lōkē prati tiṣṭhantiyathō ēśa vai viśūvān viśūvantō bhavanti ya ēvaṃ vidvāgṃsā ētā āsātē chaturvigṃsā-tpṛṣṭhānyupā yanti samvathsara ēva pratiṣṭhāyā [] 12

dēvatā abhyārōhanti trayastrigṃsā-ttrāyastrigṃsamupā yanti trayāstrigṃsādvai dēvatā dēvatāsvēva prati tiṣṭhanti triṇāvō bhāvatiṃmē vai lōkāstrīṇava ēśvēva lōkēṣu prati tiṣṭhanti dvāvēkavigṃsau bhāvataḥ pratiṣṭhityā athō ruchāmēvā-”tma-ndādhatē bahavā-ṣṣōḍaśinō bhavanti tasmā-dbahavāḥ prajāsu vṛṣāṅō yadētē stōmā vyatiṣaktā bhavanti tasmādriya -mōśadhībhi-rvanāspatībhi-rvyatiṣaktā [-rvyatiṣaktā, vyatiṣajyantē] 13

vyatiṣajyantē prajayā paśubhirya ēvaṃ vidvāgṃsā ētā āsātē ‘kLiptā vā ētē sūvargaṃ lōkaṃ yāntyuchchāvachān hi stōmānupayanti yadēta ūrdhvāḥ kLiptā-ssstōmā bhavanti kLiptā ēva sūvargaṃ lōkaṃ yāntyubhayōrēbhyō lōkayōḥ kalpatē trigṃsadētāstrigṃsadākṣarā vīrādānām vīrā-dvīrājāivānnādyamavā rundhatē ‘tirātrāvābhitō bhavatō ‘nnādyasya pariḡrḥityai □ 14 □

(ōśadhīḥ - samvathsara ēvā - ‘vā - pratiṣṭhāyā - vyatiṣaktyai - kānnapāñchāśachā) (a. 3)

prajāpāti-ssūvargaṃ lōkamai-tta-ndēvā yēnāyēna Chandāsā-’nu prāyūñjata tēna nā-”pnūva-nta ētā dvātrigṃsatagṃ rātrīrapasya-ndvātrigṃsadākṣarā ‘nuṣṭugā-nuṣṭubhaḥ prajāpāti-ssvēnaiiva Chandāsā prajāpāti-māptvā ‘bhyāruhyā suvargaṃ lōkamāyaṇ. ya ēvaṃ vidvāgṃsā ētā āsātē dvātrigṃsadētā dvātrigṃsadākṣarā ‘nuṣṭugā-nuṣṭubhaḥ prajāpāti-ssvēnaiiva Chandāsā prajāpātimāptvā śriyā-ṅgachChantiḥ [śriyā-ṅgachChanti, śrīrhi] 15

śrīrhi mānuṣyāsya suvargō lōkō dvātrigṃsadētā dvātrigṃsadākṣarā-’nuṣṭug-vāgānuṣṭu-phsarvāmēva vāchāmāpnuvanti sarvē vāchō vādītārō bhavanti sarvē hi

śriyaṅgachChānti jyōtirgaurāyuriti tryahā bhāvantiyaṃ vāva jyōtirāntarīkṣa-
ṅgaurasāvāyūrimānēva lōkāṇabhyārōhantyaabhipūrva-ntryahā
bhāvantiyaabhipūrvamēva sūvaṅgaṃ lōkaṃabhyārōhanti br̥ha-drathantārabhyaṃ yanti-
[-~ṃyanti, iyaṃ vāva] 16

-yaṃ vāva rāthantāramasau br̥hadābhyāmēva yantiyathō anayōrēva prati tiṣṭhantiyētē
vai yajñasyāṃjāsāyānī sruṭi tābhyāmēva sūvaṅgaṃ lōkaṃ yanti parāmchō vā ētē
sūvaṅgaṃ lōkaṃabhyārōhanti yē parāchastyaṅhānūpaṃyanti praṭya-ntryahō bhāvati
praṭyavārūdhya athō pratiṣṭhityā ubhayōrlōkayōr. rddhvō-ttiṣṭhanti
dvātrigṃśadētāstāsāṃ yā strigṃśa-ttrigṃśadākṣarā viraḍannāṃ vira-ḍvirājaivā-
'nnādyamavā rundhatē yē dvē ahōrātrē ēva tē ubhābhyāgṃ rūpābhyāgṃ sūvaṅgaṃ
lōkaṃ yantiyatrātrāvābhitō bhavataḥ pariḡr̥hītyai □ 17 □

(gachChānti - yanti - trigṃśadākṣarā - dvāvigṃśatiścha) (a. 4)

dvē vāva dēvasātrē dvādaśāhaśchajiva trāyastrigṃśadaḥaścha ya ēvaṃ
vidvāgṃśastrayastrigṃśadaḥamāsātē sāḡṣādēva dēvatā abhyārōhanti yathā khalu vai
śrēyāṇabhyārūdhāḡ kāmayātē tathā karōti yadyāvavidhyāti pāpīyā-nbhavati yadi
nāvavidhyāti sadṛṃ ya ēvaṃ vidvāgṃśastrayastrigṃ- śadaḥamāsātē vi pāpmanā
bhrātīvyēṇā-" vārtantē 'harbhājō vā ētā dēvā agra ā-'hāra- [ā-'hārann, ahārēkō
'bhājatā-] 18

-nnahārēkō 'bhājatā-hārēkaṣṭābhīrvaitē praḡbāhūgārdhnuvaṇ. ya ēvaṃ
vidvāgṃśastrayastrigṃśadaḥamāsātē sarvā ēva praḡbāhūgrddhnuvanti sarvē
grāmāṇīya-mpraḡnūvanti pañchāhā bhāvanti pañcha vā itavā-ssamvathsara ituṣvēva
samvathsarē prati tiṣṭhantiyathō pañchākṣarā pañktiḡ pañktō yajñō yajñamēvāvā
rundhatē trīṇyāśvīnānī bhavanti trayā imē lōkā ē- [imē lōkā ēṣu, ēva lōkēṣu prati] 19

-ṣvēva lōkēṣu prati tiṣṭhantiyathō trīṇi vai yajñasyēmdriyāṇi tānyēvāvā rundhatē
viśvajī-dbhāvatiyannādyasyā vāruddhyai sarvāprṣṭhō bhavati sarvāsyaḡbhijītyai vāgvai
dvādaśāhō ya-tpurastā-ddvādaśāha-mūpēyuranāptāṃ vācha-mupēyu-rupaḍāsūkaiṣāṃ
vā-khsyā-dupaṛiṣṭā-ddvādaśāhamupā yantiāptāmēva vāchamupā yanti tasmā-
dupaṛiṣṭā-dvāchā vādāmō 'vāntaraṃ- [vādāmō 'vāntaram, vai dāsārātrēṇā] 20

--ṃvai dāsārātrēṇā praḡpātiḡ praḡjā āsrjata ya-ddāsārātrō bhavati praḡjā ēva ta-
dyajāmānā-ssrjanta ētāgṃ ḡ vā uḍāṅka-śśaūlbāyāna-ssatrasyardhīmuvācha ya-
ddāsārātrō ya-ddāsārātrō bhavati satrasyardhyā athō yadēva pūrvēṣvahāssu vilōma
kriyatē tasyaivaiṣā śāntīdrvyānīkā vā ētā rātrāyō yajāmānā viśvajī-thsahātīrātrēṇā
pūrvā-ṣṣōḍāśa saḡhā tīrātrēṇōttārā-ṣṣōḍāśa ya ēvaṃ
vidvāgṃśastrayastrigṃśadaḥamāsātā aiṣā-ndvyānīkā praḡjā jāyatē 'tīrātrāvābhitō
bhavataḥ pariḡr̥hītyai □ 21 □

(ahāra- nnēsvā - vāntaraṃ - ṣōḍāśa saḡha - sapṭadāśa cha) (a. 5)

ādiṭyā ākāmayanta suvaṅgaṃ lōkamīyāmēti tē sūvaṅgaṃ lōka-nna prājānanna
sūvaṅgaṃ lōkamāya-nta ētagṃ śaṭṭrigṃśadrātra-māpaśya-ntamā-'hāra-ntēnāyajanta
tatō vai tē sūvaṅgaṃ lōka-mprājānan-thsuvaṅgaṃ lōkamāyaṇ. ya ēvaṃ vidvāgṃśa-
śṣaṭṭrigṃśa-drātramāsātē suvaṅgamēva lōka-mpra jānanti suvaṅgaṃ lōkaṃ yānti jyōti-
ratirātrō [jyōti-ratirātraḥ, bhavati jyōtirēva] 22

bhavati jyōtirēva purastā-ddadhatē suvaṅgasyā lōkasyānūkhyātyai śaḍaḥā bhavanti
śa-ḍvā ṛtavā ṛtuśvēva prati tiṣṭhanti chaṭvārō bhavanti chatāsrō diśō diḥśvēva prati
tiṣṭhantyasātraṃ vā ēta-dyadāChandōmaṃ yachChandōmā bhavanti tēnā śatra-
ndēvatā ēva pṛṣṭhairavā rundhatē paśūñChandōmairōjō vai vīryā-mpṛṣṭhāni paśavā-
śChandōmā oḥjāsyeva [] 23

vīryē paśuṣu prati tiṣṭhanti śaṭ-trigṃśa-drātrō bhavati śaṭṭrigṃśadakṣarā bṛhaṭi
bārhatāḥ paśavō bṛhatyaiva paśūnavā rundhatē bṛhaṭi Chandāsāg svārājyamāsñutā-
śñuvatē svārājyaṃ ya ēvaṃ vidvāgṃśa-śṣaṭṭrigṃśa-drātramāsātē suvaṅgamēva lōkaṃ
yāntyatirātrāvabhitō bhavata-ssuvaṅgasyā lōkasya pariḡrḥītyai □ 24 □

(aṭirātra - oḥjāsyeva - śaṭṭrigṃśachcha) (a. 6)

vasiṣṭhō haṭapūtrō-'kāmayata vīndēyā prajāmaḥbhi sādāsā-nbhāvēyamiti sa
ētamekasmā-nnapañchāśa-māpaśya-ttamā-'hāra-ttēnāyajata tatō vai sō-'vīndata
prajāmaḥbhi saudāsānbhavadya ēvaṃ vidvāgṃśa ēkasmā-nnapañchāśamāsātē
vīndantē prajāmaḥbhi bhrātṛvyā-nbhavanti trayāstrivṛtō-'gniṣṭōmā bhavanti vajrāśyaiva
mukhaḡṃ sagg śyānti daśā pañchadaśā bhavanti pañchadaśō vajrō [vajraḥ,
vajrāmēva] 25

vajrāmēva bhrātṛvyēbhyaḥ pra hāranti śōḍaśīmā-ddaśamamahā-rbhavati vajrā ēva
vīryā-ndadhatī dvādāśa saptadaśā bhavantiannādyasyā vāruddhyā athō praiva
tairjāyantē pṛṣṭhyā-śṣaḍaḥō bhavati śaḍvā ṛtava-śṣaṭ pṛṣṭhāni
pṛṣṭhairēvartūnanvārōhantyrṛbhi-ssamvathsara-ntē samvathsara ēva prati tiṣṭhanti
dvādāśaikaviḡṃśā bhavanti pratiṣṭhityā athō ruchāmēvā-"tma- [ruchāmēvā-"tmann,
dadhatē bahavā-śṣōḍaśinō] 26

-ndadhatē bahavā-śṣōḍaśinō bhavanti vijītyai śaḍāśvināni bhavanti śaḍvā ṛtavā
ṛtuśvēva prati tiṣṭhantiyūnātikṭā vā ētā rātrāya ūnāsta-dyadēkāsyai na pañchāśada-
tikṭāsta-dya-dbhūyāsī-raṣṭāchātvarigṃśata ūnāchcha khalu vā atirikṭāchcha
prajāpātīḥ prajāyata yē prajākāmāḥ paśukāmā-ssyusta ētā āsīra-npraiva jāyantē
prajāyā paśubhīrvairājō vā ēṣa yajñō yadēkasmā-nnapañchāśō ya ēvaṃ vidvāgṃśa
ēkasmā-nnapañchāśamāsātē vīrajāmēva gāchChantyannādā bhavanti-rātrāvabhitō
bhavatō-'nnādyasya pariḡrḥītyai □ 27 □

(vajrā - ātman - prajāyā - dvāvigṃśatiścha) (a. 7)

samvathsarāyā dīkṣiṣyamāṇā ēkāṣṭakāyā-ndīkṣērannēṣā vai samvathsarasya patnī yadēkāṣṭakaitasyāṃ vā ēṣa ētāgṃ rātrīm vasati sākṣādēva samvathsaramārabhyā dīkṣanta ārtam vā ētē samvathsarasyābhi dīkṣantē ya ēkāṣṭakāyā-ndīkṣantē 'ntānāmānāvṛtū bhāvato vyastam vā ētē samvathsarasyā-'bhi dīkṣantē ya ēkāṣṭakāyā-ndīkṣantē-'ntānāmānāvṛtū bhāvataḥ phalgunī pūrṇamāsē dīkṣēra-nmukhaṃ vā ēta- [ētat, samvathsarasya ya-tphālgunī-] 28

-thsamvathsarasya ya-tphālgunī-pūrṇamāsō mūkhata ēva samvathsaramārabhyā dīkṣantē tasyaikaiva niryā ya-thsāmmēghyē viṣūvān-thsapandyatē chitrāpūrṇamāsē dīkṣēra-nmukhaṃ vā ēta-thsamvathsarasya yachchitrāpūrṇamāsō mūkhata ēva samvathsaramārabhyā dīkṣantē tasya na kā chana niryā bhāvati chaturāḥ pūrastā-tpaurṇamāsyai dīkṣēra-ntēṣāmēkāṣṭakāyā-nkrāya-ssa-mpādyatē tēnaikāṣṭakā-nna Chamba-ṭkūrvanti tēṣā- [tēṣām, pūrvapakṣē sūtyā] 29

-mpūrvapakṣē sūtyā sa-mpādyatē pūrvapakṣa-mmāsā abhi sa-mpādyantē tē pūrvapakṣa u-ttiṣṭhanti tānuttiṣṭhata ośādhayō vanaspatayō-'nū-ttiṣṭhanti tān kālyāṇī kīrtiranū-ttiṣṭhatyarā-thsurimē yajāmānā iti tadanu sarvē rāddhnuvanti □ 30 □
(ēta - chChābaṅṭkūrvanti tēṣām - chatūstrigṃśachcha) (a. 8)

suvargam vā ētē lōkam yanti yē satramūpayantyābhīndhata ēva dīkṣābhīrātmanāgg śrapayanta upasadbhi-rdvābhyāṃ lōmāvā dyanti dvābhyā-ntvachā-ndvābhyāmasr-ddvābhyā-mmāgṃsa-ndvābhyāmasthi dvābhyā-mmajjānāmātmadākṣiṇam vai satramātmānāmēva dakṣiṇā-nnītvā suvargam lōkam yanti śikhāmanu pra vāpanta rddhyā athō raghīyāgṃsa-ssuvargam lōkamāyāmēti □ 31 □

(suvargam - pañchāśat) (a. 9)

brahmavādinō vadantyatirātraḥ pāramō yajñakratūnā-nkasmā-tta-mprathamamupā yantītyētadvā āgniṣṭōma-mprathamamupā yantyathōkthyāmathā śoḍaśiṇa-mathātirātra-mānupūrvamēvaita-dyājñakratūnupētya tānālabhyā pariḡrhyā sōmāmēvaita-tpibānta āsatē jyōtiṣṭōma-mprathamamupā yanti jyōtiṣṭōmō vai stōmānā-mmukhā-mmukhata ēva stōmā-npra yūñjatē tē [] 32

saggstūtā virājāmaḥbhi sa-mpādyantē dvē charchāvatī richyētē ēkāyā gauratirikta ēkāyā-"yūrūna-ssuvargō vai lōkō jyōtirūrg-virāt-thsuvargamēva tēnā lōkam yanti rathantāra-ndivā bhavāti rathantāra-nnaktamityāhu-rbrahmavādiṇaḥ kēna tadajāmīti saubhāra-ntṛtīyasavanē brāhmasāma-mbr̥ha-ttanmāddhyatō dādhatī vidhītyai tēnājāmi □ 33 □

(ta - ēkānnapañchāśachchā) (a. 10)

jyōtiṣṭōma-mprathamamupā yantyasminnēva tēnā lōkē prati tiṣṭhanti gōṣṭōma-ndvītiyamupā yantyantarikṣa ēva tēnaḥ prati tiṣṭhantīyūṣṭōma-ntṛtīyamupā yantyamuṣminnēva tēnā lōkē prati tiṣṭhantīyam vāva jyōtirantarikṣa-ṅgaurasāvāyu-

ryadētān-thstōmā-nuṣṣāntyēṣvāva tallōkēṣu satriṇaḥ praṭi tiṣṭhāntō yanti tē
saggstūtā vīrājā- [vīrājām, abhi sampādyantē dvē] 34

-maḥbhi sampādyantē dvē charchāvatī richyētē ekāyā gauratirikṭā ekāyā-”yūrūna-
ssuṣvargō vai lōkō jyōtīrūrg-vīrādūrjā-mēvāvā rundhatē tē na kṣudhā
”rtīmārchChāntyakṣōdhukā bhavantī kṣu-thsābāndhā iva hi satriṇō ‘gniṣṭōmāvābhitaḥ
praḥhī tāvukthyā maddhyē nabhya-nta-ttadēta-tpāriya-ddēvachakraṃ yadētēnā [-
~ṃyadētēnā, ṣaḍaḥēnā yanti] 35

ṣaḍaḥēnā yanti dēvachakraṃēva samārōhāntyarīṣṭyāi tē svāsti samāsñuvatē
ṣaḍaḥēnā yanti ṣaḍvā rtavā rtuṣvēva praṭi tiṣṭhāntyubhayaṭō jyōtiṣā yantiubhayaṭā
ēva sūvargē lōkē prāṭitīṣṭhāntō yanti dvau ṣaḍaḥau bhāvataṣṭānī dvādaśāhānī sa-
mpādyantē dvādaśō vai puruṣō dvē śakthyaū dvau bāhū ātmā cha śīrāścha
chatvāryaṅgānī stanaū dvādaśau [] 36

ta-tpuruṣāmanū paryāvartantē trayā-ṣṣaḍaḥā bhāvanti tānyaṣṭādaśāhānī sa-
mpādyantē navānyānī navānyānī nava vai puruṣē prāṇāsta-tpṛāṇānanū paryāvartantē
chatvārā-ṣṣaḍaḥā bhāvanti tānī chatūrvigṃśatīrahānī sa-mpādyantē
chatūrvigṃśatīrardhamāsā-ssāmavathśarasta-thsāmavathśaramanū paryāvartantē
‘prāṭiṣṭhita-ssāmavathśara itī khalu vā āhūrvarṣīyā-npratīṣṭhāyā ityētāvadvai
sāmavathśarasya brāhmaṇaṃ yāvānmāsō māsimāsyēva prāṭiṣṭhāntō yanti □ 37 □
(vīrājā - mētēnā - dvādaśā - vētāvadvā - aṣṭau chā) (a. 11)

mēṣastvā pachāṭairāvatū lōhītagrīva-śChāgai-śśalmāḥirvṛddhyā paṇṇō brahmaṇā plākṣō
mēdhēna nyāgrōdhāśchamaśairūdubamrā ūrjā gāyatrī Chandōbhistrīvṛ-
thstōmajravāntī-sssthāvāntīstvā-‘vantu priya-ntvā priyāṇāṃ varṣiṣṭhamāpyānā-
nnidhīnā-ntvā nidhīpatigṃ havāmāhē vasō mama □ 38 □
(mēṣaḥ - ṣa-ṭṭrigṃśat) (a. 12)

kūpyābhyā-ssvāhā kūlyābhyā-ssvāhā vikāryābhyā-ssvāhā ‘vaṭyābhyā-ssvāhā
khanyābhyā-ssvāhā hradyābhyā-ssvāhā sūdyābhyā-ssvāhā sarāsyābhyā-ssvāhā
vaiśāntībhyā-ssvāhā palvālyābhyā-ssvāhā varṣyābhyā-ssvāhā ‘varṣyābhyā-ssvāhā
hrādunībhyā-ssvāhā pṛṣvābhyā-ssvāhā syandāmānābhyā-ssvāhā sthāvarābhyā-ssvāhā
nādēyībhyā-ssvāhā saindhavībhyā-ssvāhā samudriyābhyā-ssvāhā sarvābhyā-ssvāhā □
39 □

(kūpyābhyā - śchatvārīgṃśat) (a. 13)

adbhyā-ssvāhā vahāntībhyā-ssvāhā parīvahāntībhyā-ssvāhā samāntaṃ vahāntībhyā-
ssvāhā śīghraṃ vahāntībhyā-ssvāhā śībhaṃ vahāntībhyā-ssvāhōgraṃ vahāntībhyā-
ssvāhā bhīmaṃ vahāntībhyā-ssvāhā-‘mbhōbhyā-ssvāhā nabhōbhyā-ssvāhā
mahōbhyā-ssvāhā sarvāsmāi svāhā □ 40 □

(adbhyā - ekānnatrīgṃśat) (a. 14)

yō arvāntā-ñjighāgṃsati tamābhyāmīti varuṇaḥ □ paṛō martāḥ para-śśvā □ aha-ñcha
tva-ñchā vṛtrahānṭsa-mbābhūva śaṇibhya ā □ aṛātīvā chīdadrivō-'nū nau sūra
magṃsatai bhādrā indrāsya rāṭayāḥ □ abhi kratvēmdra bhūrādha jmana tē
vivyammahimānaḡm rajāgṃsi □ svēnā hi vṛtragṃ śavāsā jaḡhanṭa na śatruṛantāṃ
vivida-dyudhā tē □ 41 □

(vijida-d- dvē chá) (a. 15)

namō rājñē namō varuṇāya namō-'śvāya namāḥ prajāpātayē namō-'dhīpatayē
'dhīpatirāsyadhīpati-mmā kurvadhīpatiraha-mprajānā-mbhūyāsa-mmā-ndhēḥi mayi
dhēhyupākṛtāya svāhā "lābdhāya svāhā hṛtāya svāhā □ 42 □

(nama - ēkāna trigṃśat) (a. 16)

mayōbhūrvātō abhi vātūsrā ūrjāsvatīrōśadhīrā rīśantām □ pīvasvatīrjīvadhānyāḥ
pibantvavaśāyā padvatē rudra mṛḍa □ yā-ssarūpā virūpā ēkārūpā yāsāmagṃnirīṣṭyā
nāmāṇi vēdā □ yā aṅgīrasastapāsēha chaḡrustābhyāḥ parjanya mahi śarmā yachCha
□ yā dēvēṣu tanuvamairāyanta yāsāgṃ sōmō viśvā rūpāṇi vēdā □ tā aśmabhya-
mpayasā pinvāmānāḥ prajāvātīrindra [] 43

gōṣṭhē rīrīhi □ prajāpātīmahyāmētā rarāṇō viśvaīrdēvaiḥ pīṛbhī-ssaṃvidānaḥ □ śivā-
ssaṭīrupā nō gōṣṭhamā-'kaśtāsāṃ vāya-mprajāyā sagṃ śadēma □ iha dhṛṭi-ssvāhēha
vidhṛṭi-ssvāhēha ranṭi-ssvāhēha ramāṭi-ssvāhā mahīmū ṣu1 sūtrāmāṇam2 □ 44 □

(indrā - ṣṭātrigṃśachcha) (a. 17)

kigg svīdāsī-tpūrvachīttīḥ kigg svīdāsī-dbr̥hadvayāḥ □ kigg svīdāsī-tpīśaṅgilā kigg
svīdāsī-tpilippilā □ dyaurāsī-tpūrvachīttīraśvā āsī-dbr̥hadvayāḥ □ rātrīrāsī-tpīśaṅgilā
'virāsī-tpilippilā □ ka-ssvīdēkākī chāraṭi ka ū svijjāyatē punāḥ □ kigg svīddhīmasyā
bhēṣaja-ñkigg svīdāvapāna-mmāhat □ sūryā ēkākī chāraṭi [] 45

chāndramā jāyatē punāḥ □ aḡnir-ḥīmasyā bhēṣaja-mbhūmirāvapāna-mmāhat □
pṛchChāmī tvā paraṃantā-mprṭhivyāḥ pṛchChāmī tvā bhuvānasyā nābhīm □
pṛchChāmī tvā vṛṣṇō aśvāsya rētāḥ pṛchChāmī vāchaḥ paraṃam vyōma □ vēdīmāhuḥ
paraṃantā-mprṭhivyā yajñamāhu rbhuvānasyā nābhīm □ sōmāmāhurvṛṣṇō aśvāsya
rētō brahmaiva vāchaḥ paraṃam vyōma □ 46 □

(sūryā ēkākī chāraṭi - ṣaṭchātvarigṃśachcha) (a. 18)

abēm abāmlyambikē na mā nayati kaśchāna □ śasastyāśvakaḥ □ subhāgē
kāmpīlavāsini suvaḡgē lōkē sa-mprōrṇvāthām □ ā-'hamājāni garbhādhama tvamājasi
garbhādhama □ tau śaha chaṭurāḥ pada-ssa-mpra śārayāvahai □ vṛṣā vāgṃ rētōdhā
rētō dadhātū-thśakthyōgr̥da-ndhēhyañjimudāñjimanvāja □ ya-sstrīṇā-ñjīvaḥbhōjānō ya
āśā- [ya āśām, bīlādhāvānaḥ □] 47

-mbiladhāvānaḥ □ priya-sstrīṇāmāpīchyāḥ □ ya āsā-ñkṛṣṇē lakṣmāṇi sardīgrdi-
mparāvādhīt □ abēm abāṃlyambikē na mā yabhaṭi kaśchāna □ śasastyāśvakaḥ □
ūrdhvā-mēnāmuchChrāyatā-dvēṇubhāra-ñgirāviva □ athāsyā maddhyāmēdhatāgṃ
śītē vātē puṇannīva □ abēm abāṃlyambikē na mā yabhaṭi kaśchāna □
śasastyāśvakaḥ □ yaddhārīṇī yavaṃmattī na [] 48

puṣṭa-mpaśu mānyatē □ sūdrā yadaryājārā na pōṣāya dhanāyati □ abēm
abāṃlyambikē na mā yabhaṭi kaśchāna □ śasastyāśvakaḥ □ iyaṃ yakā śakuntikā
"halamīti sarpāti □ āhāta-ñgabhē pasō ni jālgulīti dhāṇikā □ abēm abāṃlyambikē na
mā yabhaṭi kaśchāna □ śasastyāśvakaḥ □ mātā chā tē pītā chā tē-'grāṃ vṛkṣasyā
rōhataḥ □ 49

pra sūlāmīti tē pītā gabhē muṣṭimātagṃsayat □ dadhikrāv.ṇṇō akāriṣa-ñjīṣṇōraśvāsya
vājināḥ □ surābhi nō mukhā kara-tpraṇa āyūgṃṣi tāriṣat □ āpō hi ṣṭhā māyōbhuvastā
nā ūrjē dādhatana □ maḥēraṇāya chakṣāsē □ yō vā-śśīvatāmō rasastasyā
bhājayatēha naḥ □ uśatīrīva mātaraḥ □ tasmā arā-ñgamāma vō yasya kṣayāya
jinvātha □ āpō jānayāthā cha naḥ □ 50 □

(āsā - mattī na - rōhatō - jinvātha - chaṭvārī cha) (a. 19)

bhūrbhuva-ssuvarvasāvastvā 'ñjantu gāyatrēṇa Chandāsā ruḍrāstvā 'ñjantu
traīṣṭubhēṇa Chandāsā, "dītyāstvā-'ñjantu jāgātēṇa Chandāsā ya-dvātō apō
agāmadindrāsya taṇuvā-mpriyām □ ētagg stōtarētēnā paṭhā puṇaraśvamā vartayāsi
naḥ □ lājī(3)-ñChāchī(3)n yaśō mamā~ṃ(4) □ yavyāyai gavyāyā ēta-ddēvā
annāmattaitadannāmaddhi prajāpatē □ yuñjanti brāddhna-māruṣa-ñcharānta-mparī
taṣṭhuṣāḥ □ rōchāntē rōchanā dīvi □ yuñjantyāsya kāmyā harī vipākṣasā rathē □
sōṇā dhṛṣṇū nṛvāhāsā □ kētu-ñkṛṇvannākētavē pēsō maryā apēsāsē □
samuṣadbhīrajāyathāḥ □ 51 □

(brāddhnam - pañchavigṃśatīścha) (a. 20)

prāṇāya svāhā vyānāya svāhā 'pānāya svāhā snāvābhya-ssvāhā santānēbhya-ssvāhā
parīśantānēbhya-ssvāhā parvābhya-ssvāhā sadhānnēbhya-ssvāhā śarīrēbhya-ssvāhā
yajñāya svāhā dakṣiṇābhya-ssvāhā suvaṅgāya svāhā lōkāya svāhā sarvāsmāi svāhā □
52 □

(prāṇāyā - ṣṭāvīgṃśatīḥ) (a. 21)

śītāya svāhā 'śītāya svāhā 'bhīhitāya svāhā 'nābhīhitāya svāhā yuktāya svāhā
'yuktāya svāhā suyuktāya svāhō -dyuktāya svāhā vimuktāya svāhā pramuktāya svāhā
vañchātē svāhā parīvañchātē svāhā saṃvañchātē svāhā 'nuvañchātē
svāhō-dvañchātē svāhā yaṭē svāhā dhāvātē svāhā tiṣṭhātē svāhā sarvāsmāi svāhā □
53 □

(śītāyā - ṣṭātrīgṃśat) (a. 22)

(bṛhaṣpati-śśra-dyathā vā - ṛkṣā vai - prajāpāṭiryēnāyēna - dvē vāva dēvasatrē -
ādityā ākāmayanta suvaṅgaṃ - ~ṃvasiṣṭhaḥ - saṃvathsarāyā -survaṅgaṃ yē saṭraṃ -
brāhmavādinō-'tirātrō - jyōtiṣṭōmaṃ - mēṣaḥ - kūpyābhyō - 'dbhyō - yō - namō -
mayōbhūḥ - kigg svīda - mbē - bhūḥ - prāṇāyā - sītāya - dvāvighṣatiḥ)

(bṛhaṣpatiḥ - prati tiṣṭhanti - vai dāśarātrēṇā - suvaṅgaṃ - ~ṃyō arvantaṃ - bhū -
stripāñchāśat)

(bṛhaṣpati, ssarvāsmaj svāhā)

□ hariḥ ōm □

□ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya saṃhitāyāṃ saptamakāṇḍē chaturthaḥ praśna-
ssamāptaḥ □

Sri Amritananda Natha Guruvu Garu, Amrita Nilayam, Gowravaram Village & Post, Kavali Mandal, Nellore District, Andhra Pradesh.
Phone Number: +91 9493475515 | www.amritanilayam.org